

Платна три пъти седмично
в неделни, среда
и петък.

АБОНАМЕНТА Е:
Годишно 150 лв., 1/2-год.
80 лв., 3-месечно 45 лв.

Абонамента започва на
всяко 1-во число от ме-
сеца. — Винаги предплаща

ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ЗАЩИТА

Вѣстникъ за търговска и индустриална защита и информация.

Редакторъ - издателъ: П. Д. Драгулевъ.

Цените за обявите са:
За к.в. сантиметр 250
лв. за година, вестникъ,
непозова 150 лв. за едно
публикуване; базисни, ре-
месни, циркуляри и про-
клами по 150 лева; ре-
гистрация на търговски и
индустриални фирми 10 лв.

Всяко, че се отказва до
вестника се адресира: до
„Търговско-Промислена За-
щита“, Варна, „Венча“ 8.

Нико Парусияди — Варна.

Има въ депозитъ и продава
големи количества първока-
чественни **маслини** съ край-
но износни цѣни.

Ив. Нановичъ.

Форсираниятъ курсъ.

За стабилизирането на на-
шата валута се предприеха
паредби отъ правителството,
които до днесъ, освѣтъ огра-
нчеността въ издаването на
чекове за изплащането на за-
дълженията ни въ странство,
не донесоха нищо друго.

Нѣмаме въ цѣлъ да наброя-
ваме реда на ограниченията
въ снабдяването на търговци-
тъ и индустриалците съ чуж-
да валута за посрѣщане на
задълженията имъ, но не можемъ
да не опомѣнемъ, че и по-
сѣдната наредба относно при-
лагането закона за чуждитѣ
платежни орѣдства не даде
очакваниятъ резултатъ. Чръвъ-
гави наредба се цѣлеше, въ
подкрѣпа на закона за лук-
совитѣ прѣдмети, да се огра-
ничи вносътъ у насъ, за да
може да се уравни търгов-
ския ни балансъ. Поради това
именно се създаде и положе-
нието, да се внасятъ 25%
отъ стойността на получената
валута за гаранция или се
заплаща отоката съгдъ обез-
мѣняването и. Смѣтката излѣ-
зе обаче крива. Въместо да се
ограничи вносътъ, натовариха
се само вноснитѣ стоки съ
разноситѣ за комисиони и
др., които търговците ще за-
плащатъ за получаването на
документитѣ по направенитѣ
имъ стоки чръвъ нѣкоя част-
на банка. Искането на валута
за издѣлжение на вноснитѣ
стоки не е намаляло, а само
цѣната на вноснитѣ стоки се
увеличи, както това е ставало
и ще става при всякъ случай
на поставяне нѣкой макаръ и
много малка прѣчка на тър-
говията.

Понеже В. Н. Б. е ввели
напълно въ рѣдѣтъ си про-
дължаването на вносната
ни търговия съ чужда валута,
явно е въпросътъ дали тя
ще може да подържи до край
като снабдява редовно зава-
теросованитѣ съ чекове по
фиксиранитѣ отъ нея курсъ.

Вносътъ на стоки у насъ,
въ сравнение съ вносътъ,
указва една разлика въ полза
на търния, която разлика е
доста чувствителна. Отъ това

отѣда, че полученото отъ В.
Н. Б. камбио отъ износа ни
моще достига за покриването
на вноса ни, къмъ който трѣб-
ва да се прибавятъ и репа-
рационитѣ ни задължения.
Ние не сме богата страна, съ
плавиран въ чужбина капи-
тали, та да очакваме отъ ан-
литѣ и печалбитѣ на тия ка-
питали да влѣзе въ страната
ни чужда валута и да уравни
разликата. Напротивъ ние
имаме маса студенти въ стран-
ство, които изнасятъ чужда
валута. При това ние не сме
се погрижили да създадемъ
удобства въ нашитѣ курорти,
та поне по-голямата частъ отъ
посѣщающитѣ се отъ лѣтуване
да оставатъ на лѣчение въ
страната и не изнасятъ и тѣй
оскъдната чужда валута. При
това положение и при обстоя-
телството, че курсътъ на В.
Н. Б. не е той, който би се
диктувалъ отъ свободната пия-
ца, когато банки и частни ли-
ца изплащаха кредититѣ си
въ странство и снабдяваха
тържището съ чужда валута,
рамбурсирана отъ тѣхъ при
благоприятни врѣмена, ние
сме напълно увѣрени, че на-
шата Народна Банка безъ
външна помощъ не може да
поддържа положението. Ней ще
се наложатъ двѣ перспективи: или
да иска отъ правителството
нови ограничения относно из-
даването на платежни орѣд-
ства въ странство, като сѣще-
врѣмонно ограничи и вносътъ,
или пъкъ да оклучи външенъ
звемъ.

Въ случай, че се възприе-
ме ограничението за издава-
нето чужди платежни орѣд-
ства и за вносътъ, ние ще под-
ложимъ нашето народно сту-
панство на ограничаване, като
му наложимъ външната властъ
на държавата, макаръ и ко-
венно. Понеже нашата дър-
жава не е никакъ подготвена
да може съ успѣхъ да се на-
мѣси въ ръководенето на на-
родното ни ступанство, то
нашата пияща пияща ще
се почувствуватъ веднага и
въместо очакваниятъ резултатъ
за стабилизиране валутата ни,

ние ще имаме разстройство
въ народното ни ступанство.

За прѣдпочитане е втора-
та мѣрка: външенъ заемъ.
Напраме обаче, че сключ-
ването на външенъ заемъ
при сегашнитѣ условия
е мѣчна работа. Сключването
на единъ заемъ отъ чуждитѣ
банки безъ външната властъ на
рееспективната държава, чийто
банкери ще ни дадатъ заема,
е или износъ, или една ба-
такчийска зѣлка. Коякото
малко патриоти да сме едва
ли би се намѣрило правител-
ство у насъ, което да оклучи
батакчийски заемъ. Значи пра-
вителството трѣбва да се по-
грижи за сключването на
единъ напълно редовенъ заемъ,
като се постарее да получи
поне ония условия, които сж
дадени на съвѣдитѣ ни, или
на страни, намиращи се въ
нашето положение. Има нѣ-
колко „капитли“, на които мо-
же да се потроша за заемъ.
Съ огледъ на нашата полити-
ка и на интереситѣ на на-
рода, правителството ни ще
потрапа тамъ, гдѣто то на-
мѣри на най-добъръ. Въ това
направление правителството
трѣбва да бѣде подкрѣпено
отъ всички партии. Получе-
ниятъ заемъ трѣбва да по-
служи единствено на подоб-
рение производственитѣ ни ин-
сталации и уреди. Съ това не
само ще може да се даде на
производителната частъ отъ
народното ни ступанство единъ
по-дългогороченъ заемъ и въ-
можностъ да се набавятъ всич-
ки нужни машини и уреди
наведнѣжъ, но ще облекчи В.
Н. Б. отъ нуждата да отпу-
ска чужди платежни орѣдства
за набавянето на въпроснитѣ
машини и уреди, каквито тя
сега отпуска отъ разполагае-
митѣ чужди валути, тѣй като
една частъ отъ вноснитѣ сто-
ки сж прѣдначинени за про-
изводството ни. Това пѣлъ
обстоятелство може да улесни
сключването на заема, който
до извѣстна степенъ ще бѣде
въ фабрикати, а остатъка въ
открити кредити, съ които
Банката да разполага сега за
нуждата на търговията ни.

Тоя е единствения пѣлъ,
който може да ни донесе ста-
билизиране на валутата ни,
безъ да разстройва народното
ни ступанство. Не трѣбва
обаче да се забравя, че всич-
ки прѣчки за търговия съ
чужда валута ще трѣбва да
бѣдатъ прѣмахнати, и, че В.
Н. Б. трѣбва въ случай да
играе ролята само на регула-
торъ на камбиалнитѣ курсове.

Коякото до външната вно-
сътъ на луксови стоки, сж-
щата трѣбва да си остане, по-
не както до сега на книга, по-
да се прилага съ всичката ѣ
строгостъ.

Споредъ насъ само по тоя
начинъ ще може да се по-
стигне стабилизирането на на-
шата валута, ако разбира се,
по продължаване да градимъ
отъ едната страна, а да ру-
шимъ отъ другата.

Къси съобщения.

Турско правителство забрани
на 300 души правото да адво-
катствуватъ въ Цариградъ и въ
цѣлата държавна въ неморалностъ
въ вършенето на адвокатската
работа.

—0—

Покровския прочутъ манастиръ
при Киевъ е преобърнатъ въ
модеренъ ресторантъ.

—0—

с/с „Лаврентий“, който бѣ по-
топенъ въ 1917 год. въ Атлан-
тическия океанъ съ 7 милиона
английски лири въ злато и сре-
бро и който принадлежи на
Уайтъ Старъ Компани, е на-
ваденъ.

—0—

Въ Солунъ, съ участието на
французки капитали, ще се по-
строи захарна фабрика, която
ще струва 200 милиона драхми.
Земата въ Македония е тѣвде
благоприятна за захарно циекло.

—0—

Въ Македония миналата годи-
на е произведенъ 26 хиляди нгр.
опиумъ на стойността 65 мили-
она лева, 300 вагона орнаъ и
12 вагона памукъ.

—0—

Напата е пратила голѣми по-
мощи на пострадалитѣ отъ на-
водненитѣ въ Китай.

—0—

Въ Швеция наново се пѣвже-
датъ сребърнитѣ пари.

—0—

Почина ромѣнския министръ
на двора, Мишу.

—0—

Голѣмъ брой англичани напу-
шатъ Англия и се заселватъ
въ колонитѣ.

—0—

Парижката община, за опаване
морала, е решила да назнача-
като полицаи, подготвени за тия
дѣлжности, жени.

—0—

Довесовия планъ влѣзе въ си-
ла на 4 септември.

—0—

Баннерския синдикатъ отъ Ню-
Йоркъ е изявилъ готовността да
даде на Германия заемъ 500
милиона ал. марки.

—0—

Въ Синая къмъ края на сеп-
тември, ще се свика първата
конференция за обличенето на
балканскитѣ народи. Ще уча-
ствуватъ Югославия, Гърция,
България, Албания и Турция.

За Висшия Сто- пански съветъ.

Съ очудване забелязваме, че,
откато подпредседателя Петро-
вичъ си подаде оставката, Вис-
шия Стопански съветъ ни ед-
нѣжъ вече не е заседавалъ и,
отъ това врѣме насамъ, има
всички нагледъ, че не функцио-
нира — че е закрилъ.

Да се заключаватъ, че смисъла,
цѣлия смисъла за неговото съ-
ществувание се е свърнала въ
единицифичиалъ съ личността
на Петровича и щомъ като той

си подаде оставката, цѣлия
Висши Стопански съветъ е ста-
налъ безсмисленъ, лишениъ и
ненуженъ, това не върваме, за-
щото Петровичъ бѣ нареченъ
българския Ситнесъ не защото
е най-умния, най-богатия, най-
силния, най-промыслителния,
най-предприемчивия, най-бесуко-
ризненния, най-способния и най-
неподражаемия — световно по-
натий и независимия гений въ
България, а за присмиване отъ
противниците му — просто на
просто, да го заставятъ при
единъ по-силенъ нервенъ при-
падъкъ (както въ действител-
ностъ и направи) да си подаде
оставката и да се оттегли отъ
тая дѣлжностъ.

Да се предполага, че сега, въ
най-големия кипещъ на работа-
та за стопанско оправиотворя-
ване и благоустрояване на стра-
ната, министритѣ и специално
министра на финанситѣ, пред-
сѣдателя и на Висшия Стопан-
ски съветъ, е по-малко ангажи-
ранъ съ уредбата на министер-
ството, е по-малко свързанъ отъ
обикновенитѣ работи въ ресо-
ра на министерството си и
има врѣме да промышлява и
разрешава и стопански въпроси
безъ да чувствуватъ нуждата отъ
предварително критично и
практическо разработване и то-
ва не върваме, защото виждаме,
а и всѣки може да види, че въ
тоя голѣмъ хаосъ отъ кипещъ
на работа, отъ толкова сложени
по административно разрешение
по всичкитѣ министерства, а осо-
бенно въ това на финанситѣ,
въпроси, съ които ни еднѣдин-
ственна глава не може да се спра-
ви, за да има врѣме и въмож-
ностъ свободно, спокойно и съ на-
пълно събранъ и съсредоточенъ
умъ да се предаде сама на раз-
мисление и разрешение на сто-
пански проблеми. Това не е мо-
гѣлъ да го направи, нито мо-
же да го направи и най-гениал-
ния, и най-неуморимия, и най-
неистощимия умствено и по фи-
зически сили министръ въ цѣ-
лия светъ. Безъ странични съ-
вети, безъ странични съветъ,
съсредоточенъ умъ и съдей-
ствие нито Бисмаркъ, нито Вите,
нито други голѣми, гениални
държавници нищо добро, нищо
умно, нищо полезно не напри-
виха. Тѣ бѣха само тѣлководители
на политиката, които искатъ да
прокаратъ въ министерствата си
и всичко друго оставяха на съ-
вѣстателната машинерия, туре-
на на разположенитѣ имъ, да
го навърши.

Да допуснемъ, че невъмож-
ното у насъ е станало възмож-
но, т. е. че бюрократическитѣ
апарати около министритѣ, въ
особенности апаратитѣ около
министритѣ, въ ресоритѣ на ко-
ито съвпадатъ да се разреша-
ватъ въпроси отъ важно сто-
панско естество, отъ важни
икономически и финансовъ ха-
рактеръ за страната и държа-
вата и отъ жизнено значение
за нацията, сж се метаморфозир-
вали, станали сж истински про-
мыслителни за стопанското въ-
становление и икономическото
и финансово оправиотворяване
и благоустрояване на страната
институтитѣ; да си помислимъ за
минути че въсоегледствата и ску-
домствата, съ които се отли-
чаватъ даже и висшето чиновни-
чество при министерствата у
насъ, сж довърли да проглед-
натъ, да се просветятъ, че до-
умяването въ тѣхъ е много
еднѣжелателенъ върѣхъ предъ

необходимостта, също така не можем. Но и да бихме допуснали и да бихме си помислили подобно нещо, за нас е недопустимо, при все това, друго едно нещо, а то е че чиновниците, обикновените органи на министритъ, поради своята претрупана механическа работа, ще имат физическата възможност да действуват предъ последните съ всичката необходима енергия и съ неизбежно нужните авторитетъ за да дадатъ отъ себе си нещо дѣлово или да проведатъ дадено полезно мѣроприятие; че тия органи до край ще могатъ да устояватъ на своята самостоятелностъ въ мислитъ и на своята твърдостъ въ идеитъ.

А авторитетъ, престижъ и самостоятелностъ въ инициативата и мислението не сж нужни само за предъ министритъ, или за предъ министра на даденъ ресорть, частично. Авторитетъ, престижъ и самостоятелностъ въ инициативата и мислението служатъ за гаранция въ Народно-то събрание, предъ народното представителство, важатъ твърде много и за гражданството, и за обществото. Нашето чиновничество, казахме вече, не е доверено до тамъ, а мека принаемъ, че и за дълги години още нецѣ имаме чиновничество по умъ и по специална подготовка да може да се смѣта за доверенъ и вѣщъ съветникъ на министритъ не само по важнитъ стопански, икономически и финансови, но и по всѣкакви други въпроси. Освенъ това, чиновничеството и нѣмъ надигнато да е, остава си все пакъ чиновничество, съ авторитетъ, престижъ и починъ само на подчинени чиновници, вависими отъ волята на друго и да мислятъ за хлѣба си.

Ако сегашното правителство — което бѣ налучкало правия пътъ съ създаването на Висшия Стопански съветъ — да, ако и кое и да било друго правителство има съзнанието, че по чисто стопанскитъ, икономическитъ и финансовитъ въпроси, трябва да излага само съ добре обмислени и до край обсъждени въпроси, то трѣбва да се облага, изключително, на умѣтъ, авторитетъ, престижъ и вѣщата инициатива и мислението на единъ Висшъ Стопански съветъ, дейцитъ на който да бждатъ по численостъ не една цѣла камара, а отъ 5 до 10 души най-много, но подобрени изпомежду най-просветенитъ, най-неопартизанскитъ, най-работливитъ, най-подготвенитъ и най-бескористнитъ личности въ България.

Право или криво, Висшия Стопански съветъ бѣ заличенъ отъ името на Петропича, на когото частъ отъ гражданството гледаше като на користлюбивъ (защото е търговецъ), а не защото самия институтъ не е необходимъ, не е полезенъ, за члдитъ, които извикаха неговото съществуване. И Висшия Стопански съветъ спря, не функционира, за съжаление, да даде видѣтъ, че безъ Петропича не може.

Ние мислимъ, противното: че безъ Петропича съвета още повече ще може, защото нецѣ е той като трѣнъ въ очитъ на влобнитъ противници, които често биятъ самара, за да се свѣща животното.

Висшия Стопански съветъ е необходимъ за държавата, дайте й го преустроимъ и траенъ — да го има.

W.

Популярнитъ банки и спекулата.

II

Казахме въ брой 666, че целта на популярнитъ банки, като рожба на идеята на Шарлъ Жидъ и на инициативата на Шулице-Деличъ е: парца по парца, частица по частица, дѣлецъ по дѣлецъ, да събиратъ средства, да акумулиратъ капиталъ за да отвързватъ главата на всѣки отъ вносителят: работници, занаятчии и еснафи — дребни търговци въ всѣко врѣме, когато тѣ се намиратъ предъ затруднение, а лихонимеца се мжца да имъ одере и кожата отъ гърба; че друга никаква целъ, по закона и по устаитъ си нѣматъ и не могатъ да иматъ, а, най-малко, да спекулиратъ съ капиталитъ си, защото идеитъ тѣ съ създадени да водятъ жестока борба съ всѣка спекула, която е осждена и отъ обществото, понеже всѣкога спекулата става за негова (на обществото) смѣтка — неговата кисна страда.

Сжщо, казахме, че, подведени 24 северно-български банки, стоящи блико до гаритъ, като не имъ достигнала работата, определена ясно и категорично отъ устаитъ имъ, решили да се солидаризиратъ съ идѣята, дадена миналата година отъ Висшъ Дръжковъ на съюза на популярнитъ банки — да се откъне борба срещу професионалнитъ житаръ, като съ капиталитъ на популярнитъ банки по гаритъ се финансиратъ пови хора, чужди на житарската търговия по професия — сжщо както вършеше Стамболийски съ организиратъ земеделски синдикати — и „изтъргатъ“ отъ ржцетъ на редовнитъ, професионалнитъ и съвършенно овити търговци „спекулирането“ съ най-голтмото и най-ценното „пародно богатство“, както бѣ се изгавилъ псаломѣвеца въ едно мѣстено вѣстникъ за тая „спасителна“ идея на Василъ Дръжковъ.

Къмъ казаното не пропуснахме да добавимъ и, че популярнитъ банки, глупаво поддали се и нависо увлечени въ тая идея, като отъ огъня трѣбва да се паятъ отъ нея, защото житарската търговия е борсова търговия, която се извършва по всѣкиятъ правила и обсъждени принципъ — по всѣкиятъ потлъкостъ на спекулата; тая е търговия, въ която той, който я върши трѣбва да е вѣръвъ и кипялъ да е изгубвалъ състоянието си и да се е наново възстановявалъ поне 5—6 пѣти. Или, ако не е пропадалъ, да е ималъ и да има пари безъ свѣршекъ за да се задържи цѣлокупенъ, здравъ и съ честъта си въ тая търговия до край — „да има „тарапхана“ или „кайнакъ“ отъ пари“, както бѣ ни казалъ преди 20—25 години покойния Георги Илиевъ, единъ отъ основателитъ на житарската търговия презъ турско и българско врѣме въ Варна.

Василъ Дръжковъ, самъ неопитенъ въ тая търговия, самъ голѣмъ профанъ отъ да може веднага да проникне въ тайнитъ и глѣкитъ на житарската спекула, вина да се изправятъ заедно съ него още, най-малко, 24 профани житаръ, млади борци срещу гърдитъ на старитъ, вѣръвъ и кипѣлитъ „спекуланти“ да имъ отвърватъ кокола отъ устата. Ако не е безумие, ако не е престѣпна шуротия това, не е ли поне една голѣма утопия? Не е ли една мечта неосществима поне за врѣмната сега, които оставатъ незначителни, които продължаватъ да господствуваатъ надъ всѣки други утопии, пъкъ и надъ тая, по предимство?

Тия 24 популярни банкери, които се солидаризиратъ съ

Дръжкова *) и съ по-високитъ негови идеини другари, за да турятъ на рискъ 50 милиона лева или двойно и тройно повече, отколкото сж тѣхнитъ капиталъ, мигеръ не знаятъ, че като се говори за житарство, за житарска спекулативна търговия сиречъ, всѣки разбира търговия на рисковетъ, търговия на случайноститъ въ сполукитъ (подобно на комарджилъка, дето въстрастеноста играе най-първенството роля), търговия отрешена отъ опита и наблюдението, търговия не на сигурността на надеждата, търговия на „чистото духовно съверчане на обекта“, както казватъ тия, що многожди сж пострадавали, или на чистото и простото „мислене“, както можемъ ние да кажемъ, но не на нѣщо реално, нѣщо безусловно възможно и досущъ вѣроятно да се опре.

Спекулацията! . . . Но нека хвърлимъ погледъ и върху философския смисълъ на думата *спекулация* (speculation), която не е за всѣка уста лъжница, защото е опасна, защото изисква нѣщо по-друго отъ обикновената опитност — защото тѣ означава „умовнение“, „отвлечено разсуждение“, търговия отрешена отъ опита и наблюдението, както и по-горе казахме, а базира на изключително на отвлеченитъ размишления — на мечтитъ на желанията, които не всѣкога благополучно се сбждатъ.

Пакъ покойния Георги Илиевъ, все въ онова врѣме, ни охарактеризира думата спекула по следния начинъ:

„Шпекула, демекъ (ще рече) — остави питоитъ, вържи си очитъ, че се впусни да прескачащъ редове и редове дѣлбови трапиза, да грѣишъ, да валавашъ динотъ, неулонитотъ. „Шпекулата“ въ търговията, и особено шпекулата въ житарството, се основава на турската приказка: „кемѣтъ долусу, или хендекъ долусу“, — извъредна печалба, или изгубване и това, което имашъ“. За съвременнитъ търговци спекуланти тая сжщо означава: „въображаема“ чрезвычайна изгода отъ разликата между покупната и продаваната цѣна.

Така, спекулантитъ, ламтейки за „чрезвычайна изгода“ отъ спекулитъ, много често, на 100 деведесетъ и деветъ пѣти, изгубватъ и това, що иматъ.

Нѣма житаръ търговецъ, който шпекулира, да не е изпадалъ въ несъстоятелностъ поне 2—8 пѣти. Въ 11 пѣти изгубилъ паритъ си и се надигахъ въ тоя занаятъ.

Той е лопавъ, той е краста занаятъ, краста, който не се цѣри съ едно-два пропадания, заключи той.

За насъ е странно, че 24 популярни банки сж си въртали очитъ и сж хукавали да прескачатъ трапиза да гонятъ „дѣвототъ“, опасното за тѣхъ въ тоя залагане на 50 и словомъ недесетъ милиона лева да вършатъ житарска търговия — която не имъ е подаване — и то подъ лопуига:

„Търговията е най-голтмото национално богатство да се отекуне отъ потлитъ на спекулантитъ“

т. е. да я отнематъ тѣ, като сложатъ на карта въ борбата съ тия спекуланти всичкото внесено въ тѣхъ състояние на своитъ членове-кооператори.

Страненъ е и факта, че върховната властъ, блюстителката на интереситъ на работничеството, занаятчийството и дребно-търговското еснаство, стана индиферентенъ зрителъ на тия печални явления въ живота на

*) Лично Дръжковъ ни каза, че ще вършатъ банкерската работа, т. е. ще отстояватъ кредита на купувачитъ, което е равносильно, че риска ще е всѣлѣло за кредита отъ популярнитъ банки, защото купувачитъ съ тоя кредитъ ще се уцѣлватъ въ купуването и отпращането хранитъ за продажба.

популярнитъ банки и оставя двама-трима служители на безумието и на престѣпната шуротия да турятъ въ страшенъ рискъ капиталитъ имъ. Ще разгледаме и другитъ опасности. Ще ги разгледаме за да изплатимъ своя публицистически дългъ и да сложимъ тежкитъ отговорности върху тия, които иматъ уши, но нещатъ да чуваатъ.

Dyscholos.

Фиска и търговията.

Другъ боленъ въпросъ.

„Какъ фискътъ ще урежда своитъ работи, за да добие по-голтми ресурси, това не е работа на търговцитъ да се занимаватъ — това е и изключително право на държавата. Но това, което е работа за насъ и право да искатъ търговцитъ, е: фискътъ, държавата да не ги разсипва, да не ги упропастява материално“, ни каза единъ интелигентенъ, почтѣвъ търговецъ иностранецъ. „Апелирайте“, добави той, „държавата да щади търговцитъ и да не ги унищожава!“

Касаемъ се въпроса за магазинна на стокитъ, който е толкова високъ, толкова скъпъ, че при случаи, каквито е тоя съ свързаното на желаницитъ тия дни и вакъсенитотъ на пощата почти 10 дни да не донесе търговскъ лиема и копоаментитъ отъ странство, търговцитъ до единъ могатъ да бждатъ упропастени съ магазинна, който би имали да изплатятъ за стоки пристигнали преди 8—10 дни, но неосвободени отъ митническитъ магазини поради несполучането на необходимитъ книжа — коносаменти и други.

Платенията магазинна въ нашитъ митници и ж. п. владалища е дневно 75 лева на тонъ, безразлично, дали стоката е отъ склдитъ, напримеръ, кафе, оризъ, коприна, памучна прежда, мануфактура, алато и сребро и др. или тежка най-малочинна — жѣлѣзо сурово, дървени материали необработени и пр. и пр.

Представете си, напримеръ, че търговецъ има въ магазинъ 10 тона жѣлѣзо, цялото цѣна на тонъ не надминава 600 до 700 лева или всѣчко 10 тона 6 до 7 хиляди лева. Задържано това жѣлѣзо въ магазина на митницата или въ владалището на желѣзницата, по една или друга причина, за едно врѣме отъ 10 дни, ще плати 7500 лева — повече съ 600 дори и 1500 лева отколкото е неговата стойностъ. Ето това е едно дѣло упропастяване на търговецъ по вина на фиска, по безсмислеността на държавата, която е безпопечна и въ случаитъ, когато задържането на стокитъ въ митническитъ магазини или въ желѣзопѣтитъ владалища не е било по вината на търговцитъ — когато не е влязало отъ последнитъ да изгубватъ тая своя цѣта.

Казахме — 10 дни почти пощата отъ последнитъ дни на августъ не донесе иностранна поща. Търговцитъ не се снабдиха наврѣме съ коносаментитъ за пристигналитъ имъ нецѣ отдавна стоки и немозаха — и не могатъ още да освободятъ стокитъ си. За тая ненавѣрменностъ на пристигането на пощата поради едно: *force majeure* (съдържае всѣкиятъ елементъ на невнимателностъ) търговцитъ изгубватъ стокитъ си за изплатането на магазинна! По-голтма неправда, идѣща отъ тамъ, кадето винаги трѣбва да сѣне и тържествува прандата, има ли? Закона трѣбва да бжде справедливъ и нечестенъ за всѣки случаи на *force majeure* — да освобождава търговцитъ отъ изплатане магазинна, когато не по тѣхна вина стокитъ имъ оставатъ за по-дълго или по-късо

врѣме въ митническитъ магазини или въ владалищата на желѣзницитъ.

Нѣщо повече. Закона трѣбва да бжде справедливъ и по отношение развѣртитъ на опредѣления магазинна, който е твърде голѣмъ, тѣжде високъ — както казахме вече — за тежкитъ, но естини стоки съвсемъ непомогнитъ въ развѣртъ на 75 лева на тонъ. Нѣма дивна вана държавна, която сжко цѣни равнието на търговията си, а да внима такитъ високъ магазинна; но нѣма и държавна, която, отъ съображения, че не всѣки стоки могатъ да понесатъ единъ високъ магазинна, да не е класифицирала стокитъ на класи и категории по изплатането на магазинна. Сжщото е въ Австрия, Швейцария, Франция и пр. Въ Италия, Триестъ, напримеръ, има точно 6 разпределения, шестъ класи на магазинна, отъ които I-та е най-склжитъ стоки плаща магазинна 3 лирети или 18 лева на тонъ и то въ неделата, а VI-тата, най-последната — шестъ пѣти по-малко или само 3 лева на тонъ въ неделата.

Разбираме, ако така благоприятно се уредѣше не малко важния и не малко болния въ търговията въпросъ за митническия и ж. п. владалищѣвъ магазинна. Дори и ако не се зачиташе никакво *force majeure* — което не би било право и справедливо — да не е тежко болезинно за търговцитъ, пакъ трѣбва развѣртъ на магазинна да е намаленъ.

За насъ тоя въпросъ е отъ кардинална важностъ и не сдѣтжъ ще се повѣрнемъ на него.

Вѣрб.

Стопански, търговски, финансови и фискални въпроси.

Наредби

за напаванитъ по прекраната:

1. лица, дружества или сдружения които задържатъ, укриватъ или унищожаватъ предметъ отъ първа необходимостъ, съ цѣлъ да причиняватъ изкуствено покачане на цѣнитъ на пазара въ страпата, накарватъ се съ тѣмниченъ вѣнворъ до 1 година и съ глоба отъ 10,000 до 600,000 лв.

2. Оуби които сключватъ споразумение за установяване и задържане прекомерни цѣни на предметитъ и пречатъ тия предметъ да се продаватъ на по ниски цѣни, накарватъ се съ строгъ тѣмниченъ вѣнворъ до 3 години и съ глоба отъ 100,000 до 500,000 лева.

3. Дѣлжително лице, което не изпълни обявеноститъ си по-закона, накарва се съ вѣнворъ до една година и съ глоба до 10,000 лева; сжщо такова лице, наварено съ служба по продоволствието, което съ цѣлъ да изабави за себе си или за другитъ облага злоупотреби съ властѣта, които законъ му дава, накарва се съ строгъ тѣмниченъ вѣнворъ до 6 години и глоба до 100,000 лева.

4. Който злоупотреби, присвои или укрие поверени му предметъ или суми по продоволствието, накарва се съ строгъ тѣмниченъ вѣнворъ отъ 3 до 10 години и глоба до 100,000 лева.

Нови фирми.

Въ преустроената фирма **Иванъ Стояновъ & Синъ** — Деви — Варна, която принадлежаше на покойния Иванъ Стояновъ (баща) и Любенъ Ив. Стояновъ (синъ) възбѣха последнитъ на първия покойникъ и тия на втория, както следва: г-жи Николай Ив. Стояновъ като па-

следница на съпруга си Ив. Стоянов и на сина си Любевъ Ив. Стоянов, г-жът Иванка Ст. Попова, Юрданка Д. Куликовска, Мария Ив. Календжиева, Ангелина Ев. Огладаска, наследници на покойния си баща Ив. Стоянов и г-жъ Ст. Т. Поповъ, който отпуща наследствения дял на г-жа Живка М. Ив. Стоянова, съпруга на покойния М. Ив. Стоянов. Всички тия имена и лица, включително г. Ст. Т. Поповъ, съставиха Събирателно търговско-индустр. д-во „Иванъ Стояновъ & Синъ“, което ще продължи търговската и мелничарската дейност на покойните наследодатели: мелничарска индустрия в собствената си мелница на р. Девня и търговията с брашна въ Варна. Ще управляват и подписват Ст. Поповъ за себе си и по пълномощно от другите си съдружници и Ив. Календжиев — само по пълномощно от всички съдружници, подъ пълномощно от г-жа Живка М. Ив. Стоянова & Синъ. Лицата, върху които е изложено управлението и представителството на фирмата, сж лица, които заслужават всичкото доверие въ търговския и индустриалния свят. Г-жъ Ив. Календжиев е бивш учител съ добро минало. Г-жъ Ст. Поповъ е дългогодишен търговец и промишленник, търговецът сж способност и морална кредит въ когото сж добре познати на широк кръг търговци и индустриалци; а тй ще има да допринесат още и твърде много към кредитата, който събирателното д-во печеля съ всеизвестната високоrenomирана фирма „Ив. Стояновъ & Синъ“. Миналата търговска и промишлена дейност и доброто спечелено име на г. Ст. Поповъ е отличен залог за просперитета на новото д-ство при добро разбиране и взаимно залагане съ негова просветенъ колега г. Ив. Календжиев.

Съставено е съ ограничена отговорност Д-ство „Български Експорт“ въ Варна. Съставителитъ му сж: Братя Генови А. Д.; Братя К. Цанкови; Д. Радевъ; Г. и К. Генови, Хр. Димитровъ & С-не. Подъ фирмата „Български Експорт“ о. о. д-во съдруженитъ ще упражняватъ търговия съ зърнени храни за своя и чужда сметка, комисииа и представителство. Фирмата ще се управлява и представлява, по назначение като управители, отъ съдружницитъ Александър К. Цанковъ, Д. Радевъ и Константинъ Б. Геновъ. Сжитъ лица ще подписватъ за фирмата подъ надписъ: „Български Експорт“ о. о. д-во, обаче всяка изходяща книга, която ангажира фирмата, трябва безусловно да носи подписитъ поне на двама отъ управителитъ.

Съставено е дружество „Deutscher Levante und Orient — Dienst“, което е обединило въ себе си дружествата: „Deutsche Levante-Linie, Hamburg“, „Deutsche Orient Linie, Stettin Hamburg“,

„Roland-Linie Aktien Gesellschaft, Bremen“ и „Bremer Damferlinie Atlas, Bremen“. Тая нова компания, въ Варна ще се представлява отъ ново основаното д-во: „Съединени Дунавски и Германски Параконни Агенции О. О. Д. и г-да Братя Золастъ така: параконнитъ, идещи въ пристанището съ стоки отъ странство, ще се представятъ и разтоварватъ отъ Братя Золастъ, а ще се натоварватъ и изпращатъ отъ варненското пристанище отъ д-вото на „Съединен. Дунав. и Герман. параконни агенции“, т. е. Бр. Золастъ ще бъдатъ за вноса агенти, а дружеството — за износа.

ОТЪ ЧУЖБИНА.

Француски Търговски Билиансъ.

Резултатитъ за първитъ 7 мѣсеца отъ възникналата търговия презъ 1924 год. сж удовлетворителни.

Вноса възлиза на 22 милиарда 972 милиона франка а износа на 24 милиарда и 296 милиона франка; значи за първитъ 7 мѣсеца единъ активенъ балансъ отъ 1 милиардъ 324 милиона франка.

Западени царевичи и сляничогледово кюспе.

Въ началото на августъ мѣсецъ пристигна въ Холандия отъ Брайла германския паракондъ Феодосия, който между друго имаше и невѣстно количество сляничогледово кюспе, пристигнало въ западено състояние. Сжщевременно пристигна въ Холандия и италианския паракондъ Феодора идещъ отъ Одеса съ царевичи и сляничогледово кюспе въ западено състояние.

Постройка на пристанище въ Кавала.

Гръцкото правителство решило да построи пристанището въ Кавала, приобщителната стойност на което ще възлиза на 76 милиона драхми. Търга на постройката ще стане на 1 декемврий т. г.

Пчеларския конгресъ въ Белградъ.

Решилъ е веднага, още презъ текущата година, да се въведе като задължителенъ предметъ за учение въ школитъ за учители и въ богословскитъ семинарии и училища предмета по пчеловъдството. Сърбитъ искатъ да издигнатъ пчеларството като промишленостъ и поминикъ, който да сире вноса на въскъ отъ възка, който по развърши не е малък — внесетъ е въ Сърбия за 1922 г. 22,570 кгг. непреработенъ и 2,148,348 кгг. непреработенъ въскъ на стойност 15,468,429 динара = 26,226,328-30 лева.

Новитъ австрийски митъ.

На 2 того пленума на Австрийския парламентъ почна дискусията по проекта за новитъ вносни митъ.

Споредъ тоя проектъ пшеницата ще плаща, при цѣни отъ 3200 до 3800 корони, 2 ал. корони за 100 кгг. Ако цѣната е подъ 3200 корони или пжкъ надъ 3800 корони, плаща 4 ал. корони, относително 0-25 корони ал.

Желѣзница Велесъ Щипъ.

Сърбското министерство на съобщенията е отпуснало необходимия кредитъ за довършва-

не желѣзницата Велесъ—Щипъ, която ще бжде готова най-късно до началото на идната 1925 г.

Чуждия житенъ пазаръ.

Статистиката напоследъкъ явява нове данни, споредъ които житното плодородие (безъ Русия) на 31 юли т. г. е било 483 милиона квартера, спрѣмо 390 презъ миналата година. Повишението се приписва на отличното климатическо положение въ много производителни земи. Революта отъ това е, че цѣнитъ паднаха и че потреблението въ много страни се усили.

Италианска въ вносъ въ световнитъ тържища на 1 августъ 1923 год. бѣше 20 милиона квартера. Въ течението на сжщата година въ вносъ имаше всичко 125 милиона заедно съ старитъ стокове. Обаче на 1 августъ т. г. сж останали 28 милиона квартера за вносъ старо жито (Канада 2, Съедин. Държави 10, Аржентина 5, Австралия 3, Индия 7, а другитъ земи 1 милионъ квартера), спрѣмо излизаша 20 милиона въ 1923 год.

Като търгителъ за вносъ у себе си най-силенъ бѣ Далечния Изтокъ, особено Япония, която въ течението на 1923/24 година внесе 10 милиона квартера, спрѣмо 2 милиона въ 1922 до 1923 год. Сжщо и Европа е внесла презъ 1923—24 год. 78, срещу 73 милиона презъ 1922—23 год. Това повишение на вноса требва да се припише единичко на спадането на световнитъ цѣни. Само Англия внесе 31, срещу 27 милиона квартера въ 1922/23 година.

Спадането на цѣнитъ въ 1923 год. и неблагоприятното врѣме намаляха повърхността на посѣтото жито въ нѣколко държави. Въ Съединен. Държави отъ 64.6 се намали на 57.1 милиона хектара, въ Канада отъ 22.8 на 21.7 милиона. Въ Европа, вземемо като цѣнина (съ включение на Русия), нѣмаше разлика въ повърхността на посѣтото жито.

Споредъ грижливи проучвания въ всяка една производителна държава, цѣлокупния излизешъ за вносъ отъ всичкитъ вносители държави за презъ всичкитъ 12 мѣсеца върва се да достигне до 101 милиона квартера (Съедин. Държави 28, Канада 21, Аржентина 25, Индия 10, Русия 3 милиона квартера); миналата година вносителиятъ страни сж изнесли въ действителностъ 97 милиона квартера.

Споредъ това, правятъ се заключения, че на 1 августъ 1925 год. ще има налице, като остатъкъ 9 милиона квартера за следущата реколтна година. Така, че тѣлгодишнитъ потребности се удовлетвораватъ, но горницата отъ реалнитъ нужди не бжде така голѣма, както е бивало до сега. Поради това върва се, че цѣнитъ на житото въ световнитъ тържища ще се задържатъ на доста голѣма висота и ще бждатъ подложени на флукуацията (колебливостъ), споредъ както врѣмето и бждещото ще се представятъ въ производителнитъ и потребителнитъ страни.

Въ нѣкои отъ компетентнитъ кръгове се смята и заключаватъ, като положително, че житното нещѣ спадне, освенъ ако предлагането на стоката се усили по бързо отъ търсенето и освенъ ако циркуляцията на златото въ свѣта се засили (което ще предизвика падане на цѣната въ злато на всички артикули).

Чуждитъ житни тържища.

Стойностъ за 100 кгг.

ЧИКАГО

Пшеница дол. 121 = лв. 622-00
Кукурузъ „ 111 = „ 571-20

АНВЕРСЪ

Пшеница хол. флор. 12-30 = л. 627-30

БРАТИСЛАВА

Пшеница ч. кр. 180 = лв. 654-20

Кукурузъ „ „ 142 = „ 569-50

ВИЕНА.

Пшеница ав. кр. 3,900 = лв. 704-20

Кукурузъ „ „ 3,000 = „ 571-20

СЪРБИЯ

Пшеница дин. 360 = лв. 612-00

Кукурузъ „ 280 = „ 476-00

Мореплаване

Пристигнаха въ пристанището ни параходи:

s/s „Abbazia“, на 3 септември отъ Александрия и натовари 450 тона зърнени храни за Гърция и тютюнъ за Италия.

s/s „Феликсъ Фресине“ на 1 септември отъ Марселия и разтовари 150 тона равни стоки.

s/s „Луи Фресине“ на 2 септември и разтовари 11 тона равни стоки.

s/s „Mercurius“, на 10 септември отъ Amsterdam и Rotterdam съ 60 тона равни стоки.

Очакватъ се да пристигнатъ:

s/s „Seres“ къмъ 20/22 септември, носещъ около 100 тона равни стоки.

s/s „Orestes“ къмъ края на септември отъ Amsterdam и Rotterdam съ равни стоки.

s/s „Jonie“ отъ д-во „Paquet“ на 12 септември да натовари зърнени храни и др. за Марселия.

s/s „Stettin“ отъ д-во Deutscher Levante-und Orient-Dienst на 20 септември да натовари равни стоки за Хамбургъ и Анверсъ.

s/s „Феликсъ Фресине“, на 18 септември атъ Брайла via Марселия.

s/s „Жакъ Фресине“, на 18 септември отъ Марселия, носещъ равни стоки.

s/s „Pelasky“, на 18 септември съ 150 тона манифактура и колониялъ отъ Италия.

Варненска стокова борса

Варна, 9 септември 1924 год.

Седмиченъ прѣгледъ.

Презъ изтеклата седмица борсата не можа да развие никаква дейностъ вследствие спирането на товарнитъ влакове, дължимо на наводненията и разрушенитъ на ж.п.жтната линия на много мѣста по северната магистрала. Едно раздвижване въ борсата се забелѣва къмъ 5, 6 и 8 септември, когато се сключиха нѣколко сделки въ борсата и нѣколко продажби алиорета.

Отъ по-рано, но особено отъ миналата седмица насамъ се забелѣва, че въ борсата се навършватъ сделки безъ договорване за срочно изплащане, но тѣй като банцитъ неохотно и не-своеврѣменно отпущатъ пари за финансиране на житната търговия, то и купувачитъ по причина на стесненото си положение зачестиха съ несвоеврѣменнитъ си изплащания. Това застави Управлението Съветъ на борсата съ писмо № 189 отъ 4 септември т. год., основано на протоколъ № 4 я 5 отъ 2 и 3 септември, да предопреди всички членове отъ корпорацията, които закупватъ борсови артикули, че ще се прилага чл. 179 отъ Правилника, ако не изплащатъ своеврѣменно закупенитъ си артикули, т. е. че ще се отстраняватъ или даже отчисляватъ отъ борсата ония нейни членове, които не изплащатъ своеврѣменно.

Въ сделкитъ на 5 и 6, както и на 8 августъ се констатира едно задържане на цѣнитъ за зимницата и боба. Така на 5 се продаде 1 вагонъ зимница по 710 лева 100 кгг. съ относително тегло 73.5 и чужди при-

мѣси 17/2. Сжщия денъ се продаде 3 вагона бобъ по 865 и 900 лева 100 кгг. На 6 се продаде 2 вагона зимница по 715 и 720 лева 100 кгг. съ относителни тегла 74 и 74.5 и съ примѣси 10/2 и 7/2. Сжщия денъ се продаде 7 вагона бобъ отъ 865—895 лева 100 кгг. На 8 се продаде 1 вагонъ зимница съ относително тегло 78.5 и съ примѣси 10/2 по 707-50 лева 100 кгг. Сжщия денъ се продаде 9 вагона бобъ по 840—875 лв. 100 кгг. За продажбитъ въ тия три дни борсови бюлетини нотира: „Всички артикули безъ намѣнение“.

Цѣната на зимницата се задържа и въ продажбата съ кола на общинската борса. На 8 септември се продаде зимница отъ кола 115 лева крина, надъ 7-50 лева 1 кгг. или 1-20 лева по-скѣпо, отъ колкото би се продала чисто въ Цариградъ, кждето цѣната и днесъ остава 6-30 лева 1 кгг., следователно, за вносъ, при днешната цена у насъ, и дума не може да става.

Важното е, че безплодното въ околната ни отъ денъ на денъ повече се очертава. Никой производителъ до сега не е могълъ да донесе за продаване повече отъ 10—12, крини зимница или друга нѣкаква храна, нито ще може въ бждеще да донесе повече отъ това количество, защото производството е слабо и излизешъ нѣма. При сравнително добро плодородие производителъ не си губи врѣмето напразно да донесе 10—12 крини, а товари 30—40 крини, а по нѣкога мжине и съ 3—4 кола по 30—40 крини въ да продаде излизаша св.

Въ Марселия боба се държи върху цѣна 17 1/2—18 англ. лири тона.

Днесъ въ стоковата борса зимница не се продаде по нѣмаше вагони. Бобъ, 3 вагони, се продаде върху отъ борсата по 880—890 лева 100 кгг.

Въ общинската борса се продаде 44 кола зимница по 675.60 лева 100 кгг., 9 кола ечимикъ по 590 лева 100 кгг., 2 кола овесъ по 475 лева 100 кгг., 47 кола бобъ по 900 лева 100 кгг., 11 кола ржжъ по 540 лева 100 кгг., 1 кола грахъ по 300 лева 100 кгг., 1 кола еий по 533 лв. 100 кгг., 4 кола леца по 500 лева 100 кгг., 2 кола мисиръ (старъ) по 500 лева 100 кгг.

Брашната.

9 септември 1924 г.

№ 00 за 1 кгг. 10— лв.
№ 0 „ „ 9-70 лв.
№ 4 „ „ 8-20 лв.
Трици едри за 1 кгг. 3— лв.
Трици ситни за 1 кгг. 3— лв.
Кжклица за 1 кгг. 3— лв.

Лияцата.

Варна, 9 септември 1924 год.

Лияцата слабо работи. Не се забелѣва още никаква засилване на кампанията. Цѣнитъ у насъ и въ странство сж:

Захарта.

На нашето тържище има едно слабо — съ пунитъ, пунктъ и половина — покачване, а въ странство положението е тѣждѣ неясно. Както и въ нашитъ фабрики, сжщо и въ фабриктъ въ Европа още не могатъ да се определятъ качествата на цвеклото по полетата. Отъ Чехия се знае, че отъ анализа е потвърдено, какво тѣзи годишното цвекло съдържи по-малко захаръ. Въ Чехия се нотира 3-46 корони франко Челебия. Въ европейскитъ пияци мѣстна захаръ има тѣждѣ малко, за това, за сега, до новата кампания, Европа е насочена да вноса отъ Америка и Ява. Последната донесена отъ Ява захаръ въ Лондонъ се е продавала 11/2—12/2 англ. лири. Иначе още нѣма

добра ориентация въ търго-
вото производство на цвек-
лото въ Европа, за тона не мо-
же да се предвиди равнов на
цѣнитѣ.

Въ нашето тържище цѣната
и днесъ е 28—29.50 лева кгр.

Въ Триестъ — фрахто-рай
Триестъ 1000 кгр. ситна ита-
лианска промѣтъ 22.5 англ.
лири, унгарска за октомври и
декември 19.5 англ. лири; нор-
мална кристална чехска и ун-
гарска за октомври и декември
19.15—19.17 англ. лири; финна
кристалъ чехск. за октомври и
декември 20.5. На бучки итал.
промѣтъ 28.5, за октомври и
декември 21.10—21.15 англ. лири.

Кафето.

Въ началото на седмицата на
нашето тържище цѣнитѣ бѣха
поослабнали, понеже се появи-
ха отъ неизвестия отъ мѣрдо-
ванитѣ тържища, където нота-
цията е отбѣлявала 83 шилинга
на товарване въ септември, но
последва затвърдяване, понеже
странство нотира 88%, а промѣтъ
на 90 шилинга. Въ нашата пия-
ца при разнитѣ англоесети, спо-
редъ охотата да продаватъ, цѣ-
нитѣ вариратъ, защото не само
че стоката е подъ различни
условия купена, но и нуждата
отъ пари диктува цѣнитѣ. Отъ
друга страна, отъ Бразилия не
идатъ твърде благоприятни от-
ношения за положението на план-
тациитѣ на кафето. Нѣкои сж
претърпѣли голѣми щети отъ
революцията. Но, главното е,
че продукцията е твърде много
спаднала. Смѣта се, че произ-
водството въ Бразилия ще се
намали съ 2 1/2 милиона метр.
центнера, а че и въ другитѣ
части на света производството
на кафето е спаднало. Смѣта се,
че тѣзи година производството
въ цѣль свѣтъ ще е 16 1/2 ми-
лиона човала (по 60 кгр.), про-
тивъ 21 милиона човала презъ
миналата година. Недостигътъ
е доста голѣмъ — 4 1/2 милиона
човала — а потреблението по-
стоянно расте. Най-голямъ по-
требителъ на кафето сж Съеди-
нен. Американски държави и
тамъ потреблението рѣдно
(бързо) расте, особено отъ ка-
то е забраненъ алкохолъ. Раз-
хода на кафето отъ 7 милиона,
пораствалъ е на 10 1/2 милиона
човала и все расте. Сжщото
растене на консумацията на ка-
фето се забелязва и въ други
страны.

Тѣзи обстоятелства твърде не-
благоприятно ще действуватъ
върху бджжитѣ цѣни на ка-
фето. Върва се и се поддържа
въ нѣкои кржгове, че и думи
не може да става за спадането
на цѣнитѣ на кафето и че тѣ
само ще растатъ. Всичко това
обаче не искава провѣряване съ
течението на врѣмето.

Цѣнитѣ на кафето:

Триестъ. — Сантосъ прима
1030—1060, рино 920—960, добро
900—920, долно 860—880 лири
100 кгр.

Ориза.

Италианския се нотира върху
220—230 лири. Въ нашата пия-
ца цѣнитѣ се поддържатъ.

Въ Лондонъ — тържището е
тихо. Испанския се нотира (но-
ва реколта) за октомври 22%,
италианския за октомври (новъ)
21%—21 1/2, Рангонъ Бр. II 17,
Сайгонъ Бр. I 16 1/2.

Чай.

Марсилия. Тенденция твърда.
Цейлонскъ пеко обикновенъ 16,
Индийскъ пеко 16, Яванскъ 14
фр. кгр. Въ нашата пияца цѣ-
нитѣ се поддържатъ.

Материяли

за преработване на кожи.

Паризъ. Дъбови кори 40—47
фр.; мимови 95 фр. 100 кгр. Ек-
страктъ кетенови 26% 95—100
фр., теченъ квеврахъ 30% 110
до 112.50 фр.

Овча масъ отъ кожата 650,
порепжски рибовъ катранъ 305,
воскъ пчеленъ 1100, карнауба
1000, парафинъ бѣлъ 90% 380
фр. 100 кгр.

Памука и манифактурата.

Още не е привършена тър-
говската работа въ селата да стане
раздвижване за есенното търсе-
не на памука и манифактурата,
но личи си, че и тая година
кампанията въ пияцата ни
ще е слаба, защото за
тържището не е консомато-
ра, който внася животъ, а де-
тайлиста — селекия и градския
доганджия. Тоя, именно фак-
торъ въ оживлението на опто-
вата търговия съ голѣмо вѣд-
държане се отнася въ набавя-
нето на есеннитѣ си сезонни
чешити; той не дава животъ
на пияцата и памука и мани-
фактурата продължаватъ да не-
гитиратъ въ много слаби, не-
присѣжчи, въ другитѣ времена,
за сезона сделки. Продажбитѣ
сж, може да се каже, слаби до
пълно обезсърчение и обезна-
деждаване на едрата търговия.

За странство, знае се, Северо-
американското правителство, от-
носно страховежъ, че памучната
реколта тѣзи година е слаба, е
излъвало съ объяснения, че, на-
противъ, реколтата на памука
тѣзи година е изключенъ на
12,351,000 бали, или съ 2,000,000
бали повече отъ миналата 1923
година, която бѣше една отъ
най плодороднитѣ следъ 1920 г.

Памука се нотира:

Въ Манчестъръ — американска
прежда 33 Twist 26 1/2 пенса
фунта, египетска № 60 36 пенса.

Ливерпулъ — американска
промѣтъ 16.85, септември 14.86,
за декември 14.25.

Нюйоркъ — жоко 28.20, за ок-
томври 26.17, за декември 25.76.

Вина — памучна прежда № 10
бенгалъ 0.73 дол., № 6 суратъ
0.89 дол., 10/24 полуамериканска
0.92 дол., 10/24 чиста американска
0.96 дол., 20/42 средна аме-
риканска 1.13 дол. безъ она-
ковката.

Манифактурата се нотира:

Вина. Памучни конци № 10/12
бенгалъ 0.82 дол., 10/2 суратъ
0.92 дол., 20/2 суратъ 1 долара,
20/2 американски 1.11 долара за
1 килограмъ.

Вина. Шифонъ 9400—31000
кор, мадаподамъ 12—28,000 кр.,
батиста 9400—14,000 кр. Пъстр-
ра стока: зефиръ 13—27,000 кр.,
оксфордъ 12—17,000 кр.,
пикетъ 17—29,000 кр., кретонъ
12—19,000 корони.

Яйцата.

Положението относно цѣнитѣ
и състоянието на павара у насъ
остава непромененъ. Яйцата за
износа, избрана стока сж по-
скъпи.

Търсенето отъ странство е
голъмо. Цѣнитѣ сж благоприят-
ни. Точно сега, въ това врѣме
става преломъ: потреблението
въ странство е голѣмо, а ек-
спортеритѣ ни, като се справ-
ватъ съ това, а и съ факта, че
днешнитѣ цѣни у насъ сж ви-
соки, стараятъ се да пласиратъ
колкото могатъ повече отъ го-
товитѣ си стоки. Но превозна не
имъ спомога. Нашия превозъ е
муденъ, е слабъ. А стока се
търси повече отколкото се пред-
лага. Въ Швейцария цѣната до-
стигна 190 до 200 фр. санджа,
франко Буксъ. Сжщата цѣна е
и въ Германия. Но може да се
получи и по-висока цѣна отъ
тая на тържището. Италия
харчи по-малко стока; цѣната
тамъ е 805 лири 1440 бройки,
франко Постумия. Вина има
по долни цѣни; тамъ има доста
стока. Лондонъ за балканска
стока би платилъ 15 шилинга
за 120 бройки. Нашия въносъ
повече протестна. Наши яйца въ
Берлинъ се продаватъ 10 1/2—11
холандски ал. пф. Въ Вина се
 внесе наша стока, но тукъ мал-
ко се интересуватъ отъ нея.

На нашия паваръ, стока отъ
втора и трета ржка, продавана
на дребно въ пияцата, нотира
1.80—2 лева бройка.

ХРОНИКА.

За нощния трудъ. Не писаме
и не бързае да пишешъ по
отмѣняването на нощния трудъ
на хлѣбаритѣ, защото знаешъ,
че младитѣ хлѣбари и още по-
младитѣ инспектори на труда
ще бждатъ излъгани въ врѣна-
нето си, че вършатъ нѣщо по-
лесно и ще бждатъ разочерова-
ни отъ всичкитѣ усилия — за-
щото тѣ не знаятъ, че майки-
тѣ на насъ старитѣ, сжщо та-
ка се вдигаха по петлени врѣ-
ме, опичаха си хлѣба, наготѣ-
ваха си паривото, изпридаха си
каделката или повесомото, окпи-
наха си бебетата и цѣлъ денъ
работяха на становежъ за плат-
на или за щаякъ, или по-край
добитъка и живѣха по
70—100 години. Не е нощ-
ния или дневния трудъ,
който мори света. Докторитѣ
и инспекторитѣ трябва да раз-
берътъ тая истина. Развадения
животъ покусява здравнето и
живота на човѣците. На това
първо трябва да обърнатъ вни-
манието г. г. докторитѣ и ин-
спекторитѣ.

Испанската агѣция въ София,
представяваща турскитѣ инте-
реси въ България, е нотирада
предъ българското правителство,
че поипшенитѣ мита за вносни-
тъ стоки въ Турция, въ размеръ
на 12 пѣти отъ ония, които
бѣха валидни до 1 септември
т. г., се отнасятъ само до жи-
тото и брашната — не и до
текстилниятъ произведения, за
които се запазватъ старитѣ мита.

Въ с. Хърсово, разградско, на
14 септември т. г. ще има район-
на коневъдна изложба. Хърсо-
во е едно отъ най-големитѣ
мажкочитѣ български села
въ Дели-ормана, бивша Кеман-
ларска околия, който се слави
съ породистото си коневъдство.

По нареждане отъ Управител-
ния съветъ на Б. Н. Б. ипте-
карнитѣ всеки ще се отпущатъ
отъ клоновѣтъ въ парична на-
личностъ 90%, а 10% въ ва-
ложни облигации, каквито се
пуснаха въ обращение отъ 6
того.

Представителството на Община
Гълъвъ на българ, земл. коопе-
рации е ликвидирало търговия-
та си въ Варна и е помолило
борсовото управление да го ва-
личи отъ списъка на членове-
тъ на борсата.

Хората отъ крайноститѣ, сж
безцеремонни и жестоки: като
отричатъ дългътъ си да кажатъ
добри думи даже за учителитѣ си,
които имъ сж дали знания въ
рждетѣ и хлѣбъ да живеятъ,
когато последнитѣ сж дори вече
и покойници, не си помислятъ
и да ги заослрватъ. Така е
постъпилъ човѣка на крайно-
ститѣ съ отговора си на писа-

мото отъ насъ въ брой 667 за
пощина. На безграмотния хули-
телъ на добрата паметъ на
покойнитѣ Т. Коларовъ и А.
Ангеловъ ще отговоримъ съ
изискванетоъ достойнство.

Борсовото управление въ ана-
лиза на боба ще смѣта за раз-
валени върва не само неупо-
римитѣ такива, но и счуени-
тъ бобови частици, които сж
по малки отъ половинъ върва.
А чужди тѣла ще смѣта прѣст-
та и всички други, които нѣ-
матъ нищо общо съ боба

Делегация отъ с. Кеманларъ
(Разградско) се е представила
на надлежитѣ министри и мѣ-
ста на ходатайствува: а) за въ-
становяване административната
Кеманларска околия; б) да се
свърже това село съ желѣзни-
ца Попово — Разградъ — Кеман-
ларъ, проекта на които е на-
работенъ въ 1919 год. Кеман-
ларъ е нарастналъ и се е рав-
нилъ въ градъцъ повече две-
тукъ отъ Разградъ. Искането
му, да вземе мѣстото си на ад-
министративенъ центръ и да се
уеили икономически и стопане-
ски съ желѣзницата, е повече отъ
справедливо.

Министерството на земледѣл-
но е наработило наредба, спор-
едъ която джамбавитѣ (преку-
пувачитѣ и препродавачитѣ на
добитъкъ) ще могатъ да упраж-
няватъ това си занятие само съ
официално издадена лицензия.
Всѣки ще трябва да пред-
стави свидетелство за честностъ
и гаранция имотна въ размѣръ
на 50 хиляди лева.

Въ „Нова-Циганска“ махала (въ
участъкъ) санитаренъ агентъ
нѣкакътъ си се явилъ въ дю-
гена на единъ турчинъ да ре-
визира продаванитѣ съевни про-
дукти. Въ ревизията се сврѣлъ
на единъ парелъ пѣленъ съ
масани, които обявилъ за про-
гивавъ и прѣдпи за храна. Нарѣ-
дилъ да се по-о-фискуватъ
и отъ нѣсѣтъ маслинитѣ
въ санитарното отделение при
общината, обаче маслинитѣ би-
ли отнесени неизвестно къде,
понеже агентъ билъ алѣтъ а
не санитаръ.

„Рано бѣше“. Единъ отъ ум-
нитѣ и интелигентнитѣ дейци
въ търговската камара ни кава,

за да потвърди горчивото си
разочерование, а сжщеррѣмон-
но да преповтори и думитѣ на
г. архитектъ Г. Коваровъ, че:
„Варна не бѣше“ а, най-мал-
кото, че: „рано бѣше за Варна
да се открие високо търговско
училище. Липсватъ всички кул-
турни условия да е Варна центръ
на висшата просвета. Нещаст-
ното е, че никой умецъ и ученъ,
професоръ не намѣри въ Варна
условия за попрището си и въ-
ки бѣха. Всѣки свѣсещъ ученъ
професоръ отрича идванетоъ въ
Варна. Идватъ се за кандидатъ
разни колестури, но ни единъ
сериозенъ кандидатъ. Тона е
нешастнието“. Понече отъ това
нищо не прибавимъ, но при-
помнимъ, че преди 3 години
ниже сжщото твърдѣхме и едра
сега то се станало. Направно
младенца ще идва въ Варна да
глауми сръдъ интригитѣ и про-
фесорското невежество.

Варненскитѣ крѣчмари на 5 то-
го, отъ 2 до 6 часа, демонстри-
раха чрезъ затваряне запедения
та си въ знакъ на протестъ
противъ новитѣ облагания съ
акцизъ. Въ 4 часа свикаха въ
локала „Стария боръ“ протест-
но събрание, което одобри пред-
варително изработената протес-
тна резолюция. Въ това съб-
рание се лансира идеята за ос-
новане съюза на питейнопро-
дачитѣ и лаваритѣ и определѣ-
ха се трима делегати: Ангелъ
Мерджановъ, Ив. Славовъ и
Стоянъ Станевъ да подготвятъ
почва и свикатъ уредителния
конгресъ за тоя съюзъ на пи-
тейнопродачитѣ и лаваритѣ въ
цѣла България.

Срамъ жлива констатация.
„Търг. Пром. Гласъ“ съобщава,
че „Търговския съюзъ“ на №
49“ получилъ отъ Главната ди-
рекция на железъзницитѣ
сѣ обѣщане, че тѣ
ще се погрижи да направятъ
възможното. Но въщо се сле-
дотъ това „възможностъ“ и кога
ще получи общественото си
това „възможностъ“. „Тър. Гласъ“
не е въ положение да го каже,
а срамъжливо го констатира.
Добри събрате, на нищо „въ-
зможностъ“ отъ Главната дирекция
не вървайте. Тамъ липсва гла-
ва, липсва умъ, липсва режка
инициатива.

КРЕДИТНА БАНКА

ВАРНА — СОФИЯ — РУСЕ

Телеграфически адрес: КРЕДИТБАНК

Извършва всекакви банкови сделки

Приема влогове и по спестов-
ни книжки на износни
условия

16—25

АКЦИОНЕРНА БАНКА „НАПРѢДЪКЪ“

Телеграфически адресъ: „Напрѣдънбанкъ“

Капиталъ и резерви 15,000,000 лева напълно внесени.

Централа: ПЛЪВЕНЪ

Клонове: СОФИЯ, ВАРНА, ЧЕРВЕНЪ-БРЪГЪ.

Извършва сички банкови операции

Специаленъ отдѣлъ Житарство при Варненския клоноъ.